

Załącznik .....
do uchwały Nr .....
Rady Powiatu w Nidzicy .....
z dnia .....

**Powiatowy Program Ochrony Zdrowia
Psychicznego w Powiecie Nidzickim
na lata 2023-2027**

NIDZICA 2023

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Podstawa Prawna	4
3. Określenie celów Programu	4
4. Ochrona zdrowia psychicznego w Powiecie Nidzickim	5
5. Priorytety Programu	26
6. Cele Programu i ich realizacja	27
7. Podsumowanie	33

1. WSTĘP

Zdrowie psychiczne jest jednym z najważniejszych zasobów współczesnego społeczeństwa, jego utrzymanie i przywracanie jest nadal dużym wyzwaniem. W 1948 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uznała za niezbędne uchwalenie dokumentu, w którym oficjalnie wprowadza się definicję zdrowia psychicznego i określa je jako „pełny dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny człowieka”. W chwili obecnej ta definicja jest aktualna i w dalszym ciągu jest celem do osiągnięcia. WHO jednocześnie wskazuje, że brak rozpoznanej choroby psychicznej nie musi oznaczać zdrowia psychicznego, a to sprawia, że definicja zdrowia psychicznego nabiera dużo bardziej złożonego znaczenia. Według raportu WHO z 2001 r. zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania są chorobami dotykającymi ponad 25 % ludzi w różnych okresach życia. Ich uniwersalny charakter sprawia, iż dotyczą wszystkich ludzi bez względu na płeć, miejsce zamieszkania czy też status materialny.

Zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Również w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządowy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Wyżej wymieniona ustawa, określa także, iż ochrona zdrowia psychicznego polega między innymi na:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Utworzony Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego ma się przyczynić do poprawy życia i zdrowia, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób chorych psychicznie.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Nidzickim na lata 2023 — 2027 wyznacza kierunek działań administracji samorządowej, które zmierzać mają do osiągnięcia celu nadrzędnego — ochrony i poprawy stanu zdrowia psychicznego

mieszkańców naszej społeczności — i stanowi kontynuację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Nidzickim na lata 2018 -2022.

2. PODSTAWA PRAWNA:

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Nidzickim opracowano na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123)
- 2) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie Powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526)
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.)
- 4) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.)
- 5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 458).

3. OKREŚLENIE CELÓW PROGRAMU

Celami głównymi Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Nidzickim na lata 2023 — 2027 są:

- 1) Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym;
- 2) Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Do celów szczegółowych Programu należą:

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
- 2) Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
- 3) Zwiększanie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 4) Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

- 5) Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
- 6) Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
- 7) Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO W POWIECIE NIDZICKIM

Powiat Nidzicki zamieszkuje 31 666 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2021 r. Raport o stanie Powiatu Nidzickiego za 2021 rok).

Mapa. Powiat Nidzicki z podziałem na Gminy.

Stan mieszkańców w poszczególnych gminach Powiatu Nidzickiego:

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba mieszkańców		
		2019r.	2020r.	2021r.
	Powiat Nidzicki	33 029	32 257	31 666
1.	Gmina Janowiec Kościelny	3 179	3 221	3 159
2.	Gmina Janowo	2 696	2 692	2 650
3.	Gmina Kozłowo	5 975	5 903	5 794
4.	Gmina Nidzica	20 357	20 441	20 063

Na terenie Powiatu Nidzickiego istnieją instytucje udzielające wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi, są to placówki, instytucje, organizacje itp.

działające na rzecz osób niepełnosprawnych psychicznie. System wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Nidzickim obejmuje swymi działaniami wiele obszarów, od pomocy społecznej zaczynając przez placówki oświatowe, służby zatrudnienia, za zakładach ze stanowiskami pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi kończąc. Tworzą go jednostki powiatowe, gminne, a także organizacje pozarządowe.

Poradnia Zdrowia Psychicznego działająca przy Zespole Opieki Zdrowotnej w Nidzicy. Leczone w poradni schorzenia: organiczne zaburzenia niepsychotyczne, organiczne zaburzenia psychotyczne, schizofrenia, inne zaburzenia psychotyczne i urojeniowe, epizody afektywne, depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe, inne zaburzeni nastroju, zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne, zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych, upośledzenie umysłowe, zaburzenia psychiczne związane z alkoholem.

W roku 2021 roku udzielono łącznie 2978 porad w tym: porady psychiatrów 2861, porady psychologów 117. W roku 2022 roku udzielono łącznie 3243 porady w tym: 3028 porady psychiatrów, 215 psychologów. Z pozyskanych danych wynika, że wzrasta liczba udzielonych porad lekarzy psychiatrów jak i psychologów.

Działalność Poradni Zdrowia Psychicznego w latach 2021 - 2022														
Wyszczególnienie	2021							2022						
	Ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej	po raz pierwszy w życiu	Ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej	po raz pierwszy w życiu
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi (suma)	287	139	0	23	185	79	53	330	148	1	21	212	96	80
Zaburzenia organiczne	46	20	0	1	10	35	17	57	24	0	0	14	43	30
schizofrenia	86	52	0	1	69	16	3	90	49	0	1	71	18	1
Zaburzenia schizotypowe: schizofreniczne i urojeniowe (bez schizofrenii)	6	1	0	0	5	1	0	9	3	0	0	8	1	1
Epizody afektywne	15	8	0	3	9	3	7	25	8	1	3	15	6	15
Depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe	20	7	0	1	9	10	1	23	7	0	1	9	13	5
Inne zaburzenia nastroju	2	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0	1	1	0
Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i samatoformiczne	59	22	0	6	47	6	16	66	25	0	4	55	7	16
Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne zespoły behawioralne	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0
Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	5	2	0	1	4	0	2	6	2	0	1	5	0	2
Upośledzenie umysłowe	46	25	0	9	30	7	6	48	28	0	10	31	7	8
Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zaburzenia rozwoju psychicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zaburzenia zachowania i emocji	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0
Nieokreślone zaburzenia psychiczne	1	1	0	1	0	0	1	2	0	0	1	1	0	2

Poradnia Psychologiczno — Pedagogiczna w Nidzicy prowadzi działalność diagnostyczną w zakresie diagnozy zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży oraz potrzeb edukacyjnych. Prowadzi terapię indywidualną i grupową dla dzieci i młodzieży zdolnej, dzieci z ADHD, dzieci i młodzieży z problemami emocjonalnymi, dzieci dyslektycznych, dzieci autystycznych, logopedyczną od wczesnego dzieciństwa, rodzin zagrożonych uzależnieniem. Orzeka o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego. Wydaje opinie: w sprawie wczesnej interwencji, wcześniejszego rozpoczęcia nauki, pozostawienia ucznia kl. I-III szkoły podstawowej na drugi rok w tej samej klasie, objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej, dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych, zwolnienia ucznia z wadą słuchu lub głęboką dysleksją z nauki drugiego języka obcego, przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy.

Zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży korzystających z poradnictwa Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Nidzicy

Zaburzenia i dysfunkcje	2021 r.	2022 r.
Zaburzenia zachowania	4	3
Niedostosowanie społeczne	4	3
Myśli samobójcze	8	9
Trudności wychowawcze	27	31
Nadpobudliwość	29	32
Zaburzenia nastroju (w tym zaburzenia lękowe)	43	59

Źródło: PPP w Nidzicy

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy oraz Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących w Jagarzewie realizują działania służące ochronie zdrowia psychicznego w ramach realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznych wdrażanych poprzez:

- uświadamianie współzależności między wymiarami zdrowia: fizycznym i psychicznym oraz odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia;
- kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych, poczucia własnej wartości, dawania i otrzymywania wsparcia;
- kształtowanie postawy akceptacji i tolerancji;
- uczenie elementów technik relaksacji umożliwiających odreagowanie napięć, wyciszenie się, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami;
- diagnozowanie sytuacji występowania przemocy psychicznej – podejmowanie działań interwencyjnych;
- uświadamianie uczniom zgubnego wpływu substancji psychoaktywnych na zdrowie, relacje interpersonalne oraz funkcjonowanie w społeczeństwie.
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach m.in. poprzez konkretne działania takie jak: diagnozowanie potrzeb, analizowanie orzeczeń i opinii z PPP, przeprowadzanie

ankiet diagnozujących czynniki ryzyka, sondaże, bieżące obserwacje zachowań uczniów, objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów z opiniami i orzeczeniami

- organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z rozporządzeniem MEN;
- otaczanie uczniów z dysfunkcjami szczególną opieką;
- organizowanie pomocy, rozmowy psychoterapeutyczne, współpracę z rodzicami;
- lekcje pedagogiczne i wychowawczo nt. skutków stresu i sposobu radzenia sobie z nim;
- udostępnianie adresów i telefonów instytucji pomocowych dla młodzieży i rodziców;
- współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją.

Ponadto w ramach zapobiegania zaburzeniom psychicznym szkoły upowszechniają informacje o instytucjach pomocowych, edukują rodziców, wspierają ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W ramach zwiększania integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi placówki uwrażliwiają młodzież na potrzeby innych, propagują właściwe sposoby spędzanie wolnego czasu, organizuje szkolenia, warsztaty i konsultacje.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Ks. Jana Twardowskiego w Nidzicy

- celem kształcenia specjalnego jest nie tylko nauczanie, ale również usprawnianie zaburzonych funkcji, opieka oraz specjalistyczna pomoc zarówno uczniom jak i ich rodzicom. Obecnie w Ośrodku uczy się siedemnaścioro uczniów leczonych psychiatrycznie.

Wykazane zaburzenia i dysfunkcje w 2021/2022 roku

Rozpoznanie	Ilość uczniów	Wiek	Typ Szkoły
- myśli samobójcze	4	10-16	Szkoła Podstawowa
- Zaburzenia nastroju (w tym zaburzenia lękowe)	11	12-22	Szkoła Podstawowa, Szkoła Branżowa, Szkoła Przysposabiająca do pracy
- nadpobudliwość	4	11-13	Szkoła Podstawowa
- zaburzenia zachowania	14	12-20	Szkoła Podstawowa, Szkoła Branżowa, Szkoła Przysposabiająca do pracy
- fobia szkolna	2	18-22	Szkoła Przysposabiająca do pracy
- trudności wychowawcze	38	12-11	Szkoła Podstawowa, Szkoła Branżowa, Szkoła Przysposabiająca do pracy

Źródło: SOSW w Nidzicy

Uczniowie są pod stałą kontrolą lekarza psychiatry, regularnie zgłaszają się na wizyty. Wszyscy są objęci szczególną troską nauczycieli, pedagoga oraz psychologa. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN, dla uczniów opracowano indywidualne programy edukacyjno terapeutyczne uwzględniając stwierdzone u nich nieprawidłowości rozwojowe, co pozwala dostosować proces nauczania do ich potrzeb i możliwości

psychofizycznych. Rodzice tych uczniów są również objęci opieką psychologiczno - pedagogiczną. Zapewnione mają wsparcie emocjonalne w procesie wychowania dziecka.

Pedagog i psycholog szkolny na bieżąco kontaktuje się z rodzicami w sprawach wychowawczych i edukacyjnych, co pozwala na podjęcie działań profilaktycznych w celu zniwelowania dysfunkcji rozwój owych i poznawczych. W szkole realizowane są zadania mające na celu promocję zdrowia psychicznego wśród uczniów poprzez:

- realizację programu wychowawczo profilaktycznego przygotowanego w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów;
  - zapewnienie pomocy psychologiczno pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb uczniów, w tym udzielanie pomocy w stanach kryzysu psychicznego (szczególnie pomoc uczniom poprzez: wsparcie ze strony nauczycieli, psychologa i pedagoga, w zakresie podniesienia swojej samooceny, uczenie umiejętności psychologicznych i społecznych, które pozwolą im radzić sobie ze stresem i budować dobre relacje z otoczeniem);
  - podejmowanie działań wychowawczo -profilaktycznych m.in: bezpieczna droga do szkoły, Konsekwencje prawne wynikające ze stosowania substancji psychoaktywnych i alkoholowych, Bezpieczeństwo w trakcie ferii zimowych oraz szkolenia dla rodziców m.in. nt. Rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
  - prowadzenie zajęć, warsztatów, konkursów, wyjść na wystawy, przygotowywanie programów artystycznych m.in. w formie Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka, Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami;
  - prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w ramach Światowego Dnia Zapobiegania Samobójstwom i Światowego Dnia Walki z Depresją;
- Realizację warsztatów psychoedukacyjnych – Moje Mocne Strony, Akceptuję Siebie, Jestem Wartościowym Człowiekiem, Asertywna Odmowa, Kształcenie Umiejętności rozpoznawania własnych emocji;
- realizację edukacji rówieśniczej w formie lekcji prowadzonych przez uczniów na zajęciach wychowawczych, mające na celu wzmocnienie jego poczucia wartości oraz przynależności do grupy;
  - prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień pn. Znajdź Właściwe Rozwiązanie, Szkodliwość substancji Nikotynowych, Alkoholowych, Psychoaktywnych Oraz Ich Wpływ Na Zdrowia Fizyczne I Psychiczne;
  - organizację akcji profilaktyczno-edukacyjnej Światowy Dzień Rzucania Palenia;
  - organizację zajęć edukacyjnych nt. Ochrony zdrowia w związku z epidemią COVID-19;
  - prowadzenie zajęć warsztatowych nt. Zasad Udzielania Pierwszej Pomocy;

- realizację innowacji ekologicznej – Z ekologią na Ty; udział w akcjach proekologicznych – Sprzątanie świata; udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt;
- przekazywanie informacji oo obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców w sytuacjach zagrożenia narkomanią(w tym również metody współpracy szkoły z Policją);
- prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalne-społeczne, których celem jest kształtowanie postaw życiowych opartych na szacunku do siebie, poczucia własnej wartości i poczucia bezpieczeństwa, dbałości o zdrowia, a także budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych;
- prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego, których celem jest aktywizacja zawodowa uczniów przejawiających czynniki ryzyka z zakresu zdrowia psychicznego;
- realizowanie podstawy programowej w zakresie kształtowania: postaw prospołecznych dzieci i młodzieży, poczucia własnej wartości, poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacjach trudnych; - rozwijanie kompetencji nauczycieli, psychologa i pedagoga w zakresie promocji zdrowia psychicznego;
- współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej realizuje zadania powiatu w zakresie udzielania pomocy osobom chorym psychicznie poprzez:

1) Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z zaburzeniami psychicznymi całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w rodzinie zastępczej. Dotyczy to dzieci z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w rodzinach zastępczych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

Rodzina zastępcza zapewnia między innymi dziecku:

- odpowiednie warunki bytowe,
- możliwość rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego, - możliwość zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka,
- możliwość właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

2)Organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo — wychowawczych, zapewniających opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. Dotyczy to dzieci z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w placówka opiekuńczo — wychowawczych posiadających orzeczenia o niepełnosprawności.

Całodobowe placówki opiekuńczo — wychowawcze dzielą się na następujące typy: socjalizacyjne, interwencyjne, specjalistyczno terapeutyczne, rodzinne. Placówki te zapewniają dziecku całodobową, ciągłą opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe w tym emocjonalne, społeczne, religijne,

a także zapewniają korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

3) Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze. Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówki opiekuńczo – wychowawcze zostanie objęta pomocą mającą na celu jej usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomoc:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkalnych, w tym w mieszkaniach chronionych,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

4) Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Na terenie Powiatu Nidzickiego funkcjonuje jeden dom pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

5) Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi — Środowiskowy Dom Samopomocy w Nidzicy.

6) Pomoc osobom niepełnosprawnym (w tym z zaburzeniami psychicznymi) w ramach rehabilitacji społecznej dofinansowanej ze środków PFRON.

Osobom niepełnosprawnym, w tym chorym psychicznie udziela się pomocy w ramach następujących zadań:

- dofinansowania uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym.

7) Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.

Od 1 września 2004 r. przy PCPR w Nidzicy działa Powiatowy Punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą domową i uzależnieniami. Czynny jest w każdy wtorek, został utworzony w celu umożliwienia mieszkańcom powiatu dostępu do specjalistycznych usług prawnych, psychologicznych i pedagogicznych. W punkcie konsultacyjnym zatrudnionych jest 3 specjalistów. Do zadań specjalistów należy udzielanie rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej pomocy prawnej, pedagogicznej, psychologicznej, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy domowej, udzielanie pomocy przez zatrudnionych specjalistów, interesanci kierowani są do właściwej instytucji. Najczęstsze problemy

z jakimi interesancie zgłaszają się do Punktu to: wszelkiego rodzaju uzależnienia, sprawy alimentacyjne, sprawy dotyczące przemocy, problemy opiekuńczo -wychowawcze, spłaty zadłużenia, traumy, ustalenie ojcostwa, sprawy rozwodowe, ograniczenia władzy rodzicielskiej, praw opieki nad dziećmi, spłaty zadłużenia/ egzekucje komornicze, sprawy spadkowe. Działania specjalistów skierowane są przede wszystkim na rozwiązywanie bieżących problemów z jakimi zgłaszają się mieszkańcy powiatu, zarówno prawnych, psychologicznych i pedagogicznych. Nie prowadzi się terapii grupowej ani pracy grupowej.

Ilość udzielonych porad		
	2021 r.	2022 r.
Ogółem	95	82
Przez Prawnika	20	18
Przez Pedagoga	39	40
Przez Psychologa	36	24

Źródło: PCPR w Nidzicy

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szczytnie, który realizuje zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności orzeka na wniosek osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego tej osoby, albo za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej. W Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności jest oddelegowany pracownik, który ma swoją siedzibę w Powiatowym Centrum pomocy Rodzinie w Nidzicy .

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Osoby przed 16 rokiem życia		Osoby po 16 roku życia	
2021 rok			
01-U	9	01-U	13
02-P	14	02-P	117
2022 rok			
01-U	3	01-U	9
02-P	16	02-P	82

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szczytnie

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Nidzicy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nidzicy jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej, prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Nidzicy. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego o zasięgu powiatowym dla 60 osób przewlekłe chorych psychicznie, niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych — typ A, B i C. Od 25 stycznia 2021r. Dom posiada 6 statutowych

miejsc pobytu całodobowego, na które skierowani uczestnicy w przypadku wystąpienia potrzeby spowodowanej sytuacją życiową lub rodzinną albo w przypadku realizacji całodobowego treningu samoobsługi i umiejętności społecznych w ramach indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego. Osoby te z powodu niepełnosprawności, wymagają wsparcia w środowisku lokalnym w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, zaspakajaniu ich niezbędnych potrzeb życiowych, rekreacyjno-kulturalnych, edukacyjnych i postępowania wspierająco-aktywizującego dostosowanego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczestników.

W 2021 roku z usług świadczonych przez ŚDS skorzystało 68 osób niepełnosprawnych (26 mężczyzn i 42 kobiet) w tym 14 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

W 2022 roku z usług świadczonych przez ŚDS skorzystało 71 osób niepełnosprawnych (26 mężczyzn i 45 kobiet) w tym 13 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

W 2021 roku ze względu na rodzaj niepełnosprawności z usług ŚDS w Nidzicy skorzystały 34 osoby z zaburzeniami psychicznymi (ze schizofrenią -14 osób), 19 osób niepełnosprawnych intelektualnie (z lekkim upośledzeniem umysłowym- 1 osoba, umiarkowanym — 7, znacznym — 7 osób i głębokim — 4 osoby) oraz 15 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, w tym schorzenia neurologiczne.

W 2022 r. z usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy skorzystało 71 osób niepełnosprawnych (26 mężczyzn i 45 kobiet), w tym 16 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Ze względu na rodzaj niepełnosprawności z usług ŚDS skorzystały 33 osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym 12 osób ze schizofrenią, 22 osoby niepełnosprawne intelektualnie (z lekkim upośledzeniem umysłowym- 1 osoba, umiarkowanym — 7, znacznym — 10 osób i głębokim — 4 osoby) oraz 16 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, w tym schorzenia neurologiczne

Podstawowym zadaniem Domu jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w organizowanych zajęciach, zmierzających do osiągnięcia przez te osoby możliwie jak najpełniejszej samodzielności życiowej oraz integracji społecznej ze środowiskiem lokalnym. Dom zapewnia uczestnikom postępowanie wspierająco-aktywizujące, obejmujące następujące formy działalności:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- terapię zajęciową, prowadzoną w 8 pracowniach: artystycznej, gospodarstwa domowego, kulinarnej, rękodzieła, umiejętności społecznych, czynności dnia codziennego, komputerowej i multimedialnej, - terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, turystykę i rekreację,

- muzykoterapię,
- usługi pielęgniarские,
- indywidualne konsultacje psychologiczne,
- poradnictwo specjalistyczne pedagogiczne, socjoterapeutyczne i socjalne,
- profesjonalną opiekę i wsparcie,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych oraz pomoc w dowiezieniu uczestników do specjalistycznych placówek ochrony zdrowia,
- dowóz uczestników z miejsca zamieszkania do placówki.

Pomoc i zakres świadczonych usług jest dostosowany do indywidualnych potrzeb uczestników, wynikających ze stopnia ich psychicznej sprawności. Zajęcia w Środowiskowym Domu Samopomocy organizowane są w grupach lub indywidualnie, w zależności od zainteresowań, potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. Uczestnicy mają zapewnione postępowanie wspierająco aktywizujące dostosowane do ich możliwości psychofizycznych, zaplanowane na podstawie indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących w porozumieniu i za zgodą uczestnika lub jego opiekuna prawnego. W placówce działa Zespół Wspierająco—Aktywizujący do zadań którego należy opracowywanie i realizacja indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących oraz ich analiza, ocena i modyfikacja. Pracownicy zespołu oceniają (raz na pół roku) wyniki postępowania wspierająco-aktywizującego ze szczególnym uwzględnieniem poprawy funkcjonowania społecznego uczestników zajęć.

Ponadto Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną świadczy regularnie całodobową pomoc mieszkaniową i opiekuńczą w „Mieszkanii Treningowym” w Centrum im. Jana Pawła II w Nidzicy, ul. Krzywa 8 i w Ośrodku Wsparcia w kryzysowej sytuacji rodziny przy Domu Pomocy Społecznej w Napiwodzie (2 miejsca).

W 2021/2022 roku z treningu samodzielności w „Mieszkanii treningowym” skorzystało 25 osób (w tym: 12 kobiet i 13 mężczyzn). Są podejmowane regularne działania i różnorodne formy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i członków ich rodzin: konsultacje psychologiczne, zajęcia terapeutyczne, pomoc w dojazdach na specjalistyczne konsultacje medyczne poza miejscem zamieszkania, wyjazdy integracyjne i tworzenie grup samopomocy, spotkania szkoleniowe i okazjonalne spotkania integracyjne.

Ośrodek Wczesnej Interwencji przeznaczony jest dla dzieci w wieku 0-7 roku życia zagrożonych nieprawidłowym rozwojem, opóźnionych w rozwoju psychomotorycznym i upośledzonych umysłowo i ich rodzin. Celem OWI jest wczesna, wielospecjalistyczna, kompleksowa diagnoza oraz odpowiednie postępowanie terapeutyczne w odniesieniu do dzieci w wieku 0-7 lat z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego oraz postępowanie profilaktyczno-edukacyjno-terapeutyczne w stosunku do ich rodzin. Zadania OWI realizowane są w następujących formach organizacyjnych:

- konsultacje specjalistyczne indywidualne (lekarza neurologa, psychiatry, rehabilitacji medycznej, pediatri);
- Terapie indywidualne: fizjoterapeutyczne, logopedyczne, psychologiczne, pedagogiczne;
- terapie grupowe;
- grupy wsparcia dla rodzin.

Zespół wielospecjalistyczny ustala kompleksową diagnozę oraz opracowuje dla każdego dziecka indywidualny program terapeutyczny. Diagnoza i program są ponawiane i dostosowywane do zmieniających się potrzeb rozwojowych i zdrowotnych dziecka. Zespół wielospecjalistyczny omawia na bieżąco postępy i problemy dziecka.

Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy przeznaczony dla wychowanków w wieku od 3-25 roku życia, którzy wymagają kompleksowej, wielospecjalistycznej pomocy rehabilitacyjno-edukacyjnej świadczonej w odpowiednich warunkach z opieką dostosowaną do stanu psychofizycznego i wieku. Placówka zapewnia dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym wraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku szkolnego i nauki, osobom niepełnosprawnym intelektualnie w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego i nauki w formie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych zespołowych lub indywidualnych.

Dla każdego wychowanka ustalana jest kompleksowa diagnoza i ocena funkcjonalna dziecka obejmująca badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, fizjoterapeutyczne i lekarskie.

Opracowywany i realizowany wielodyscyplinarny, indywidualny program pracy:

- edukacyjno-terapeutyczny (dla wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym),
- rehabilitacyjno-rewalidacyjno-wychowawczo-opiekuńczy (dla wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim).

W OREW organizowane są: wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu rozpoczęcia nauki szkolnej; wychowanie i edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi w zakresie realizacji programu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, wychowania przedszkolnego, rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego, spełniania obowiązku szkolnego i nauki w ramach nauki w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole przysposabiającej do pracy; indywidualne i zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim od 3 do 25 roku życia; zajęcia socjoterapeutyczne służące rozwijaniu dojrzałości społecznej, zaradności życiowej, umiejętności współdziałania i pełnienia ról społecznych; pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dzieci niepełnosprawnych poprzez poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rehabilitacyjne, logopedyczne, fizjoterapeutyczne, udział rodziców w zajęciach grup tematycznych, samokształceniowych, interwencyjna

krótkoterminowa opieka całodobowa w przypadku konieczności doraźnego objęcia wychowanka opieką w trudnej sytuacji rodzinnej; usługi opiekuńczej. Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, pielęgnacja, pomoc w przemieszczaniu się i samoobsłudze, utrzymanie w czystości osób leżących; zajęcia rewalidacyjne, specjalistyczne wynikające z bieżącej analizy funkcjonowania wychowanków oraz kwalifikacji pracowników jak i zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej m.in.: alternatywnej komunikacji, uspołeczniające, usamodzielniające, w formie wyjazdowej (zajęcia na basenie, hipoterapia, wycieczki), fizjoterapeutyczne (usprawnianie ruchowe, zabiegi fizykalne itp.) logopedyczne zaburzeń rozwoju i wad mowy, w tym surdo i neurologopedyczne, konsultacje i porady lekarskie; wyjazdy na Zieloną Szkołę i turnusy rehabilitacyjne.

Warsztaty Terapii Zajęciowej dla 55 dorosłych osób z wieloraką niepełnosprawnością, zapewniających rehabilitację społeczną i zawodową, naukę czynności związanych z codziennym życiem, aktywne życie, terapię zajęciową i wsparcie rodzin przez specjalistów — psycholog, lekarze specjaliści rehabilitacji i neurologii.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy - liczba podopiecznych mających zaburzenia psychiczne w 2021 r. wynosiła 192 osoby, a w 2022 r. 202 osoby. Główne formy wsparcia jakich udziela Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy osobom z zaburzeniami psychicznymi to:

- umieszczanie w domach pomocy społecznej,
- wypłacanie zasiłków stałych,
- wypłacanie zasiłków celowych,
- praca socjalna,
- udzielanie wsparcia w formie gorącego posiłku,
- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo prawne,
- pomoc w załatwianiu spraw związanych z leczeniem,
- pobyt w mieszkaniu chronionym,
- usługi opiekuńcze.

Szczegółowe dane statystyczne dotyczące wsparcia przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy osobom z zaburzeniami psychicznymi:

	2021 rok	2022 rok
Ogółem	192	202
w tym osoby chore przewlekłe psychicznie	135	141
w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną	26	26
w tym osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych	31	35

Źródło: MOPS Nidzica

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym - udziela pomocy w miarę swoich możliwości w różnej formie dla wszystkich mieszkańców w tym także dla osób mających problemy natury psychicznej. Pracownicy socjalni prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną, którą świadczą osobom z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek zatrudnia 2 pracowników socjalnych, w tym 1 pracownik socjalny posiada specjalizację II stopnia w zakresie przygotowania ogólnego i specjalistycznego na kierunku „Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi”. GOPS realizował Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego mieszkańców Gminy Janowiec Kościelny na lata 2016 — 2020, przyjęty Uchwałą Nr XX/ 177 / 2016 przez Radę Gminy Janowiec Kościelny. Z pomocy społecznej w różnej formie w 2021 r. skorzystało 70 rodzin w tym 235 osób, w 2022 r. - 64 rodziny w tym 227 osób.

Na terenie Gminy Janowiec Kościelny funkcjonują:

- Przychodnia MEDICUS Zaniewski, Biłski Spółka Partnerska Lekarzy w Janowcu Kościelnym, który świadczy pomoc osobom chorym, w tym także osobom z zaburzeniami psychicznymi, choć nie ma w nim lekarza o specjalności psycholog czy psychiatra,
- Punkt konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi funkcjonuje przy Urzędzie Gminy, raz w tygodniu w swoich działaniach jest skierowany na pomoc między innymi osobom mającymi problemy ze zdrowiem psychicznym,
- Punkt pomocy psychologicznej, który świadczy wsparcie psychologiczne,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Janowcu Kościelnym, który udziela dziennej opieki dla osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym.

Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy Janowiec Kościelny, którzy korzystają z ośrodka wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Janowcu Kościelnym:

Rok	Liczba miejsc	Liczba osób korzystających
2021	100	93
2022	100	98

Źródło: GOPS Janowiec Kościelny

Liczba osób z terenu Gminy Janowiec Kościelny przebywających w Domu Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

2021 rok	2022 rok
1	3

Źródło: GOPS Janowiec Kościelny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym nie prowadzi ewidencji statystycznej dotyczącej rozmiaru zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży. Uczniowie z Gminy Janowiec Kościelny, którzy mają trudności w nauce, niewłaściwie się zachowują lub mają dużą absencję w uczęszczaniu do szkoły, kontynuują

edukację w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w im. Ks. Jana Twardowskiego w Nidzicy (liczba uczniów w 2021 r. - 1, w 2022 r. - 3), Szkole Podstawowej z oddziałami przysposabiającymi do pracy w Nidzicy (liczba uczniów w 2021r. – 2, w 2022r. – 2), jest to młodzieży zdiagnozowana przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną w Nidzicy w aspekcie diagnozy pedagogicznej i diagnozy psychologicznej. Realizacja programów profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Janowcu Kościelnym i w Szkole Podstawowej w Waśniewie — Grabowie wiąże się głównie z tematyką zapobiegania aktom agresji, konfliktu, zapobiegania wykluczeniu i agresji rówieśniczej, inicjacji alkoholowej paleniem papierosów oraz używaniem dopalaczy. Edukacja prozdrowotna zawiera elementy radzenia sobie ze stresem wśród dzieci i młodzieży. W latach 2021/2022 na godzinach wychowawczych oraz zajęciach pedagogicznych realizowane były tematy związane ze stresem – jak sobie z nim radzić.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie w zakresie ochrony zdrowia psychicznego podejmuje działania w formie kierowania osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej oraz do środowiskowych domów samopomocy. Podopieczni Ośrodka w Janowie w latach 2021— 2022 przebywali w DPS w Nieszawce Wielkiej, Jonkowie, Szczytnie, Suszu, Barczewie, Grodzicznie oraz Lubawie. Ponadto podopieczni GOPS korzystają z systemu wsparcia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Janowcu Kościelnym oraz Środowiskowym Domu Samopomocy w Nidzicy.

Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej w latach 2021 — 2022

	Liczba osób skierowanych do DPS w 2021 r.		Liczba osób skierowanych do DPS w 2022 r.	
	Ogółem	W tym osób z zaburzeniami psychicznymi	Ogółem	W tym osób z zaburzeniami psychicznymi
1.	1	0	1	0

Źródło: GOPS Janowo

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2021 — 2022

	Liczba osób przebywających w DPS w 2021 r.		Liczba osób przebywających w DPS w 2022 r.	
	Ogółem	W tym osób z zaburzeniami psychicznymi	Ogółem	W tym osób z zaburzeniami psychicznymi
1.	6	3	6	3

Źródło: GOPS Janowo

Liczba osób przebywających w poszczególnych domach pomocy społecznej w latach 2021 - 2022

Liczba osób przebywających w DPS					
Lp.	DPS	2021 rok		2022 rok	
		Ogółem	W tym osób z zaburzeniami psychicznymi	Ogółem	W tym osób z zaburzeniami psychicznymi
1.	Nieszawka Wielka	1	0	0	0
2.	Szczytno	1	1	1	1
3.	Susz	1	1	1	1
4.	Barczewo	1	0	1	0
5.	Grodziczno	1	0	1	0
6.	Lubawa	1	1	1	1
7.	Jankowo	0	0	1	0

Źródło: GOPS Janowo

Liczba osób korzystających z systemu wsparcia w ŚDS w Nidzicy oraz Janowcu Kościelnym w latach 2021 - 2022

Liczba osób korzystających z systemu wsparcia w DS			
Lp.	Ogółem	ŚDS w Szczepkowie Borowym	ŚDS w Nidzicy
1.	34	31	3

Źródło: GOPS Janowo

Ponadto w gminie Janowo wśród działań podejmowanych na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi jest podtrzymywanie tych osób w środowisku lokalnym poprzez zapewnienie członkom rodzin świadczeń w formie zasiłku dla opiekuna, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie udziela pomocy w miarę swoich możliwości w różnej formie dla wszystkich mieszkańców Gminy Kozłowo w tym także dla osób mających problemy natury psychicznej. Ośrodek zatrudnia 4 pracowników socjalnych. Główne formy wsparcia jakich udziela Ośrodek to m.in. wypłacanie zasiłków stałych, zasiłków celowych, umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej, praca socjalna, udzielanie wsparcia w postaci posiłku, pomoc w załatwianiu spraw związanych z leczeniem, usługi opiekuńcze.

Na terenie Gminy Kozłowo funkcjonują:

- Ośrodek Świadczeń Medycznych w Kozłowie, świadczący pomoc osobom chorym, także z zaburzeniami psychicznymi
- "MEDYK" – lekarze specjaliści w Szkotowie, którzy świadczą pomoc także osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie Gminy Kozłowo z pomocy społecznej skorzystały w 2021 r. – 52 osoby z zaburzeniami psychicznymi, a w 2022r r. – 51 osób. W ramach działań w zakresie Ochrony i wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, osób dorosłych (w tym starszych) udzielono porad (wsparcia) w 2021 r. – 92 osobom, w 2022 r. – 88 osobom starszym.

Na terenie Gminy Kozłowo funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy – jest to dzienny Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działalność ŚDS ukierunkowana jest na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów osób niepełnosprawnych.

Liczba osób skierowanych do ŚDS w Kozłowie

	2021	2022
Liczba osób	52	51
2022	100	98

Źródło: GOPS Kozłowo

Osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu Gminy Kozłowo mogą skorzystać z pomocy placówek znajdujących się na terenie Powiatu Nidzickiego:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Nidzicy,
- Poradnia Psychologiczno — Pedagogiczna w Nidzicy,
- Specjalny Ośrodek Szkolno — Wychowawczy w Nidzicy,
- Ośrodek Rehabilitacyjno -Edukacyjno -Wychowawczy w Nidzicy,
- Powiatowy Punkt Konsultacyjny działający przy PCPR w Nidzicy.

Szczegółowe dane statystyczne dotyczące wsparcia przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie osobom z zaburzeniami psychicznymi:

	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinie	
	2021	2022	2021	2022
Pomoc ogółem	182	180	395	397
Pomoc udzielane w postaci pracy socjalnej	278	287	942	973
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	203	200	686	715

Źródło: GOPS Kozłowo

Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy realizuje zadania samorządu powiatowego w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2022 r., poz. 690 ze zm.) oraz innych przepisów prawa regulujących ten zakres.

Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy są skierowane do osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców i innych szeroko rozumianych

podmiotów działających na rynku pracy. W ramach wykonywanych zadań ustawowych Powiatowy Urząd Pracy prowadzi między innymi działania w zakresie rehabilitacji zawodowej na rzecz osób niepełnosprawnych. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoby niepełnosprawne znajdują się w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy i mogą być zarejestrowane w urzędzie pracy mając status:

- osoby bezrobotnej posiadającej aktualny orzeczony stopień niepełnosprawności, niezatrudnionej i nie wykonującej innej pracy zarobkowej, zdolnej i gotowej do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie, nie posiadającej uprawnień do świadczeń rentowych lub zasiłku stałego,
- osoby poszukującej pracy - posiadającej aktualny orzeczony stopień niepełnosprawności oraz posiadający przychód w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy, enty socjalnej lub zasiłku z OPS.

Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w latach 2015-2016 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nidzicy.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy			
Stan na koniec II półrocza	Stopień lekki	Stopień umiarkowany	Stopień znaczny
2021 r.	50	19	0
2022 r.	45	18	0

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nidzicy jako osoby poszukujące pracy.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy			
Stan na koniec II półrocza:	Stopień lekki	Stopień umiarkowany	Stopień znaczny
2021 r.	2	9	6
2022 r.	0	9	4

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy

Osoby z chorobami psychicznymi zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nidzicy jako bezrobotne i poszukujące pracy.

	stan na koniec 2021:		stan na koniec 2022:	
	I półrocza	II półrocza	I półrocza	II półrocza
Bezrobotni	8	10	14	14
Poszukujący pracy	3	3	3	4

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy

Rodzaje niepełnosprawności występujące wśród osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nidzicy

Przyczyny niepełnosprawności	stan na koniec 2021:				stan na koniec 2022:			
	I półrocza		II półrocza		I półrocza		II półrocza	
	B	PP	B	PP	B	PP	B	PP
Upośledzenie umysłowe	1	4	1	4	0	3	0	3
Choroby psychiczne	8	3	10	3	14	3	14	4
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	3	0	4	0	2	0	40	0
Choroby narządu wzroku	2	0	3	0	3	0	1	0
Upośledzenie narządu ruchu	15	1	23	1	24	1	17	0
Epilepsja	1	2	3	3	3	2	3	2
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	3	0	7	0	6	0	8	0
Choroby układu pokarmowego	1	0	0	0	0	0	0	0
Choroby układu moczowo-płciowego	2	0	1	0	0	0	0	0
Choroby neurologiczne	5	0	5	2	5	1	4	0
Inne	13	2	10	2	8	1	10	2
Nieustalony	1	3	2	2	3	3	2	2
Ogółem	55	15	69	17	68	14	63	13

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mają prawo korzystać z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

- 1) Szkoleń,
- 2) Stażu,
- 3) Prac interwencyjnych,
- 4) Przygotowania zawodowego dorosłych,
- 5) Badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji,
- 6) Zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1,2 i 4 ustawy o promocji,
- 7) Finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji,
- 8) Studiów podyplomowych,
- 9) Szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową,
- 10) Bonu na zasiedlenie,
- 11) Bonu szkoleniowego,
- 12) Bonu stażowego.

Podstawowe usługi rynku pracy stosowane przez PUP w celu podniesienia aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy to:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- organizacja szkoleń.

Osoby niepełnosprawne mogą również ubiegać się o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Źródłem finansowania ww. usług i instrumentów jest Fundusz Pracy w przypadku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Działania aktywizacyjne podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy na rzecz osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy.

Forma aktywizacji	2021 rok		2022 rok	
	ogółem	w tym: z chorobami psychicznymi	ogółem	w tym: z chorobami psychicznymi
Staż	2	0	6	2

Bon szkoleniowy	2	0	-	-
Szkolenia	-	-	2	1
Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego pow. 50 r.ż.	2	0	-	-
Zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	1	0	1	-
Przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej	-	-	1	-
Prace interwencyjne	10	2	5	1
Roboty publiczne	-	-	2	1
Prace społecznie użyteczne	1	0	2	1
Poradnictwo zawodowe	<p>Z porady indywidualnej skorzystało 60 osób, w tym 4 osoby z zaburzeniami psychicznymi, 1 osoba z orzeczoną niepełnosprawnością uczestniczyła w poradach grupowych, -14 osób brało udział w informacjach grupowych, w tym 4 osoby z zaburzeniami psychicznymi, -51 osób skorzystało z informacji indywidualnej, w tym 18 z zaburzeniami psychicznymi, -5 osób skorzystało z badań testowych.</p>		<p>Z porady indywidualnej skorzystało 67 osób, w tym 7 osób z zaburzeniami psychicznymi, -2 osoby z orzeczoną niepełnosprawnością uczestniczyło w poradach grupowych, -6 osób brało udział w informacjach grupowych, w tym 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi, -50 osób skorzystało z informacji indywidualnej, w tym 18 z zaburzeniami psychicznymi, -4 osoby skorzystały z badań testowych.</p>	

Pośrednictwo pracy (udział osób niepełnosprawnych w giełdach pracy, spotkaniach informacyjnych)	<p>Pozyskano 147 wolnych miejsc pracy, 165 osobom przedstawiono propozycję pracy, a 46 osobom wydano skierowanie do pracy.</p> <p>Łącznie z usługi pośrednictwa pracy skorzystało 7 osób z nie zaburzeniami psychicznymi.</p>	<p>Pozyskano 30 ofert pracy, 63 wolne stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych. Łącznie z usługi pośrednictwa pracy skorzystało 13 osób z nie zaburzeniami psychicznymi.</p>
---	---	---

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy

Przychodnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Nidzicy świadczy profesjonalne usługi dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz osób współzależnionych. Pomaga ludziom w walce z nałogami w sposób profesjonalny i skuteczny. Swoje działania realizuje poprzez program psychoterapii dla osób pijących oraz biorących szkodliwie.

W 2021 r. w Przychodni Terapii Uzależnień i Współzależnienia zarejestrowanych było 263 pacjentów — każdemu udzielono pomocy terapeutycznej, przeprowadzono 171 diagnoz oraz udzielono 2974 porad oraz sesji terapeutycznych.

W roku 2022 pomoc udzielona w przychodni była na podobnym poziomie i tak: liczba pacjentów, którym udzielono pomocy terapeutycznej to 269 osoby, 160 pacjentom postawiono diagnozy i przeprowadzono 2830 porad oraz sesji terapeutycznych.

Problematyka zachorowalności dotyczy znacznego odsetka mieszkańców powiatu. Powiat Nidzicki nie dysponuje stacjonarnymi zakładami psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Korzysta w tym zakresie z zaplecza, jakie funkcjonuje na terenie województwa warmińsko — mazurskiego.

5. PRIORYTETY POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Priorytety ochrony zdrowia psychicznego dla Powiatu Nidzickiego na lata 2023 - 2027:

- 1) Zapobieganie depresji depresja jest drugą pod względem zapadalności chorobą i przyczyną dysfunkcjonalności, zwiększa ryzyko samobójstw, stanowi istotny problem społeczny,
- 2) Promocja zdrowia psychicznego w szkołach — słabe wyniki w nauce i wcześnie występujące problemy ze zdrowiem psychicznym mogą zwiększyć ryzyko zachowań aspołecznych, wykroczeń, problemów z zachowaniem oraz udziału w przestępstwach,
- 3) Zapobieganie przemocy — agresja i przemoc w domu i w społeczności lokalnej prowadzi do lęku, depresji, przestępczości, wandalizmu, maltretowania

i wykorzystywania seksualnego oraz morderstw i zabójstw, młodzież ze środowisk o wysokim poziomie biedy w większym stopniu narażona jest na przemoc,

- 4) Zapobieganie szkodliwemu używaniu substancji psychoaktywnych — zaburzenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych klasyfikowane są jako zaburzenia psychiczne i współwystępują z wieloma różnymi zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania m.in. z przemocą, depresją i samobójstwami,
- 5) Promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy — stresujące warunki zwiększają ryzyko zaburzeń lękowych, depresyjnych i wypalenia, a zatem wzmocnienie pozycji pracownika powinno doprowadzić do poprawy kompetencji i strategii zaradczych, wzrostu zadowolenia z pracy i wydajności pracy oraz do zmniejszenia stresu,
- 6) Wspieranie rodzicielstwa — pozytywne rodzicielstwo może podwyższyć samoocenę dzieci, zwiększyć ich kompetencje społeczne i szkolne, chronić je przed późniejszymi destrukcyjnymi zachowaniami i zaburzeniami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych,
- 7) Wspieranie grup ryzyka — ludzie, którzy przechodzą życiowe zmiany (przewlekły stres, trauma, utrata pracy, rozwód, śmierć kogoś bliskiego).

Działania profilaktyczne w zakresie promocji i ochrony zdrowia psychicznego powinny być podjęte we wszystkich obszarach życia społecznego i zawodowego poprzez instytucje oraz placówki oświaty, kultury, zdrowia i pomocy społecznej.

6. CELE PROGRAMU I ICH REALIZACJA

Celem nadrzędnym programu jest zapewnienie osobom z problemami psychicznymi wielostronnej, dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy umożliwiających życie w środowisku rodzinnym i społecznym. Niezwykle ważnym elementem systemu ochrony zdrowia psychicznego są instytucje działające w systemie pomocy społecznej z domami samopomocy oferującymi opiekę dzienną, miejscami całodobowymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

Dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo bez względu na stopień upośledzenia organizuje się naukę i zajęcia rewalidacyjno — wychowawcze w szczególności w szkołach, w przedszkolach, placówkach opiekuńczo — wychowawczych, ośrodkach rehabilitacyjno — wychowawczych, w domach pomocy społecznej i zakładach opieki zdrowotnej, a także w domu rodzinnym.

Cele program

Cel główny 1: Promocja zdrowia psychicznego I zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Planowane działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.1 Cel szczegółowy : upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijani umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach zagrażających zdrowia psychicznemu.			
<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i wdrożenie programów profilaktycznych z zakresu zaburzeń psychicznych, - prelekcje dla pedagogów szkolnych w PPP dotyczące zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, -edukacja młodzieży z zakresu promocji zdrowia psychicznego, - uwrażliwienie rodziców i opiekunów na symptom w funkcjonowaniu młodzieży z zaburzeniami psychicznymi świadczącymi o konieczności udania się do poradni (trudności w nauce, funkcjonowaniu społecznym, kłopoty zdrowotne, itp.) - podkreślanie i uwypuklanie pozytywnych cech, talentów, umiejętności i kwalifikacji osób z zaburzeniami psychicznymi, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami życia codziennego wśród osób chorych psychicznie oraz promowanie stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, - praca z rodziną osób chorych psychicznie, promowanie i upowszechnianie wiedzy na temat chorób psychicznych oraz radzenia sobie z ich objawami, - organizowanie debat , konferencji, spotkań informacyjnych, konkursów w zakresie promocji zdrowia psychicznego, - popularyzacja zdrowia psychicznego poprzez organizację aktywnych form wypoczynku, organizowanie zajęć rekreacyjnych i sportowych, - szkolenia i zajęcia psychoedukacyjne dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz członków ich rodzin, - wsparcie dla osób obciążonych problemem niepełnosprawności intelektualnej i psychicznej, - przeciwdziałanie uzależnieniom. 	PPP w Nidzicy SOSW w Nidzicy PSONI KOŁO w Nidzicy: -ŚDS w Nidzicy -OWI w Nidzicy -OREW w Nidzicy -WTZ w Nidzicy -PCPR w Nidzicy -ZSO w Nidzicy -ZSZiO w Nidzicy -ZSRiO w Jagarzewie	Realizacja ciągła	Środki własne

1.2 Cel szczegółowy: zapobieganie zaburzeniom psychicznym			
Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Nidzickim na lata 2023-2027	PCPR w Nidzicy	Realizacja ciągła	Środki własne
1.3 Cel szczegółowy: zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi			
<ul style="list-style-type: none"> - integracja osób z zaburzeniami psychicznymi ze środowiskiem lokalnym poprzez organizację i udział w konkursach, festynach, spotkaniach integracyjnych oraz imprezach kulturalno-oświatowych i sportowych, - dążenie do integracji społecznej rozumianej jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych ról społecznych, - Korzystanie z powszechnie dostępnych dóbr kultury, w tym wyjścia do Nidzickiego Ośrodka Kultury, biblioteki oraz galerii, wyjazdy do kina i teatru, - współpraca z instytucjami społecznymi i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach, - organizowanie przedsięwzięć promujących aktywne spędzanie wolnego czasu przez osoby chore psychiczne, promujących ich twórczości i zainteresowania, - Zielone Szkoły i Turnusy rehabilitacyjne, - Pełnienie różnorodnych ról społecznych przy wsparciu asystenta i opiekuna. 	<p>SOSW w Nidzicy,</p> <p>PCPR w Nidzicy,</p> <p>PSONI KOŁO w Nidzicy,</p> <p>-ŚDS w Nidzicy,</p> <p>-OWI w Nidzicy,</p> <p>-OREW w Nidzicy,</p> <p>-WTZ w Nidzicy,</p> <p>-DPS w Nidzicy,</p> <p>-Mieszkania treningowe usamodzielniające</p> <p>ZSO w Nidzicy,</p> <p>ZSZiO w Nidzicy,</p> <p>ZSRiO w Nidzicy,</p>	Realizacja ciągła	Środki własne
1.4 Cel szczegółowy: organizacja system poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego			
<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty dla uczniów oraz ich rodziców na temat zapobieganie przemocy i agresji w szkole, - indywidualne konsultacje i porady dla uczniów, rodziców (opiekunów prawnych), - treningi umiejętności interpersonalnych w rozwiązywaniu problemów uczniów, - zajęcia socjoterapeutyczne, - wsparcie rodziców w procesie wychowania dzieci, u których stwierdzono choroby psychiczne, - poradnictwa indywidualne dla uczniów, których rodzice są uzależnieni od alkoholu, - specjalistyczne poradnictwa dla osób z zaburzeniami psychicznymi na temat możliwości uzyskania pomocy i wsparcia specjalistycznego, - współdziałanie z instytucjami i organizacjami zapewniającymi pomoc i wsparcie w stanach kryzysu psychicznego, 	<p>SOSW w Nidzicy,</p> <p>PSONI KOŁO w Nidzicy,</p> <p>-ŚDS w Nidzicy,</p> <p>-OWI w Nidzicy,</p> <p>-OREW w Nidzicy,</p> <p>-WTZ w Nidzicy.</p>	Realizacja ciągła	Środki własne

<ul style="list-style-type: none"> - pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dzieci niepełnosprawnych poprzez poradnictwa psychologiczne, pedagogiczne, rehabilitacyjne, logopedyczne, fizjoterapeutyczne, - udział rodziców w zajęciach grup tematycznych, samokształceniowych interwencyjna krótkoterminowa opieka całodobowa – w przypadku konieczności doraźnego objęcia wychowanka opieką w trudnej sytuacji rodzinnej, - grupy wsparcia dla rodzin 			
--	--	--	--

Cel główny 2: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

2.1 Cel szczegółowy: upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej			
<ul style="list-style-type: none"> -stałe kontrolowanie podawania leków psychotropowych dla uczniów (za zgodą rodziców), -udostępnianie rodzicom szkolnego busa na wyjazdy, na wizyty lekarskie oraz komisje lekarskie orzekające o stopniu niepełnosprawności, -rozwijanie specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie powiatu, -wsparcie w zakresie zapewnienia uczestnikom psychiatrycznej opieki zdrowotnej, współpraca z PZP oraz oddziałami psychiatrycznymi w szpitalach, -pomoc w dojazdach do lekarzy specjalistów samochodem PSONI, -postępowanie profilaktyczno-edukacyjno-terapeutyczne w stosunku do rodzin dzieci niepełnosprawnych. 	PPP w Nidzicy SOSW w Nidzicy PSONI KOŁO w Nidzicy: -ŚDS w Nidzicy -OWI w Nidzicy -OREW w Nidzicy -WTZ w Nidzicy PZP w Nidzicy	Realizacja ciągła	Środki własne
2.2 Cel szczegółowy: upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego			
<ul style="list-style-type: none"> -zapewnienie możliwości uczniom kończącym Szkołę Przystosabiającą do Pracy, pomocy środowiskowej poprzez udział w codziennych zajęciach w Środowiskowym Domu Pomocy Społecznej w Nidzicy, - budowanie sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, -ściśła współpraca instytucji działających na rzecz tej grupy osób, -poszerzenie zasięgu i dostępności form opieki, pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 	SOSW w Nidzicy PCPR w Nidzicy PSONI KOŁO w Nidzicy: -ŚDS w Nidzicy -OWI w Nidzicy -OREW w Nidzicy -WTZ w Nidzicy -DPS w Napiwodzie	Realizacja ciągła w zależności od potrzeb	Środki własne

<p>-pomoc stacjonarna – kompleksowe wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi w placówkach PSONI,</p> <p>-opracowanie i realizacja wielodyscyplinarnego, indywidualnego programu pracy: edukacyjnego-terapeutycznego i rehabilitacyjne-rewalidacyjno-wychowawczo-opiekuńczego,</p> <p>-organizowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dla dzieci niepełnosprawnych oraz wychowania i edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie,</p> <p>Zajęcia socjoterapeutyczne służące rozwijaniu dojrzałości społecznej, zaradności życiowej, umiejętności współdziałanie i pełnienia ról społecznych,</p> <p>-usługi opiekuńcze: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, pielęgnacja, pomoc w przemieszczaniu się i samoobsłudze,</p> <p>-wsparcie dla rodzin obciążonych problemem niepełnosprawności intelektualnej i psychicznej,</p> <p>-ogólne usprawnienie oraz rozwijanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego oraz zaradności osobistej poprzez zastosowanie Technik terapii zajęciowej,</p> <p>-przygotowanie do życia w środowisku społecznym, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, w tym komunikowania się i współpracy w grupie poprzez zastosowanie Technik terapii zajęciowej,</p> <p>Treningi umiejętności społecznych w miejscach całodobowego pobytu – ŚDS</p> <p>-treningi mieszkaniowe – usamodzielniające – PSONI,</p> <p>-wspieranie rodzin w kryzysowej sytuacji poprzez całodobowa wsparcie osoby niepełnosprawnej,</p> <p>-przeciwdziałanie kierowaniu do domu pomocy społecznej poprzez całodobowa wsparcie w drodze usamodzielnienia na miarę możliwości psychofizycznych osoby niepełnosprawnej,</p> <p>-podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia poprzez organizowanie specjalistycznych usług, poradnictwa, grup wsparcia,</p> <p>-zapewnienie specjalistycznego wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym z zachowaniem więzi rodzinnych,</p> <p>-utrzymanie osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym i przeciwdziałanie instytucjonalizacji,</p> <p>- kształtowanie umiejętności społecznych,</p>	<p>- Mieszkania treningowe usamodzielniające</p>		
---	--	--	--

<p>polegających na nauce, rozwijaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowaniu w życiu społecznym,</p> <p>-zaspokajanie potrzeb bytowych, rekreacyjno-kulturalnych, edukacyjnych i społecznych uczestników ukierunkowanych na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,</p> <p>-zapewnienie wsparcia w zakresie aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, w miarę możliwości przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika,</p> <p>-realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych umożliwiających upowszechnianie oraz stworzenie możliwości do aktywnego uczestnictwa w środowisku lokalnym i społecznym,</p> <p>-wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, umożliwiających Korzystanie z ulg i uprawnień m.in. pozyskanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.</p>			
2.3 Cel Szczegółowy: aktywizacji zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi			
<p>Realizacja zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi:</p> <p>-współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie ich aktywizacji zawodowej,</p> <p>-organizowanie spotkań informacyjnych nt. zróżnicowanych form aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi, celem zwiększania ich aktywności zawodowej na rynku pracy.</p> <p>Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi:</p> <p>-świadczanie usług pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi,</p> <p>-świadczanie usługi poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej oraz grupowej w postaci informacji zawodowej dotyczącej usług oraz instrumentów rynku pracy oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy,</p> <p>-informowanie przez doradców klienta osób z zaburzeniami psychicznymi o możliwościach skorzystania ze szkoleń w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych.</p>			

<p>Przygotowanie i prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w tym z zaburzeniami psychicznymi poprzez: *informacje udzielane przez pośredników pracy podczas wizyt u pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudnienia tych osób, *przekazywanie informacji na temat świadczonych usług i dostępnych instrumentów rynku pracy. <p>Zwiększanie udziału zagadnień zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzona przez placówki PSONI:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozwijanie psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwa w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy z uwzględnieniem stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej, -doradztwo indywidualne dla osób niepełnosprawnych, rozwijanie cech niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, -kompleksowe wspieranie osoby niepełnosprawnej zatrudnionej na rynku pracy i współpraca z pracodawcą przez trenera pracy, -systematyczne diagnozowanie rynku pracy, -poszukiwanie odpowiednich stanowisk pracy, pomoc w dostosowaniu, uświadamianie system zachęty dla pracodawców. 			
--	--	--	--

7. PODSUMOWANIE

W społeczeństwie panuje powszechne przekonanie, że choroba psychiczna jest czymś wstydliwym i wymaga ukrywania jej przed innymi ludźmi. Osoby z zaburzeniami psychicznymi czują się napiętnowane z tego powodu, co w rezultacie prowadzi do przemilczania, zaprzeczania albo ukrywania problemu. Sytuacja taka utrudnia udzielanie takim osobom właściwej pomocy we właściwym czasie.

Przesłaniem Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest dążenie do sytuacji, w której osoba z problemami psychicznymi będzie czuła się pełnoprawnym członkiem społeczeństwa.

Nadrzędny cel stanowi zwrócenie szczególnej uwagi na przestrzeganie praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz stworzenie im optymalnych warunków do kompleksowej rehabilitacji i pełnej integracji ze społeczeństwem. Podejmowane działania pozwolą zapewnić takim osobom lepszy dostęp do świadczeń zdrowotnych oraz innych form opieki w środowisku lokalnym.

Podmioty uczestniczące w realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy, Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy, świadczeniodawcy usług medycznych, jednostki organizacyjne systemu oświaty oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi obejmujące zakresem działania teren Powiatu Nidzickiego

